

ELS DEIXEBLES DE LANCE ARMSTRONG

LA PRIMERA DIVISIÓ DEL CICLISME PEDALA PER GIRONA, ON HI HA MÉS DE 40 PROFESSIONALS.

És una carretera serpentejant i amb les vores arbrades, amb bones ombres que matisen l'esforç de la pujada. Quan s'obre el paisatge, ens regala unes vistes excel·lents sobre l'estany de Banyoles i la vall d'Adri. Desnivell exigent, asfalt en bon estat. I molt pocs cotxes, perquè són comptats els que s'enfilen habitualment cap al santuari o als repetidors de la tele. Per totes aquestes característiques, la carretera de Rocacorba és un excel·lent banc de proves per als ciclistes, fins al punt que és fàcil trobar-hi, quotidianament, algunes de les cames més prestigioses del pilot ciclista internacional.

MARÇAL LLADÓ I DANIEL SALVÀ > TEXT
DANIEL SALVÀ > FOTOS

Levi Leipheimer, George Hincapie, David Millar, Christian Vande Velde... Aquests corredors són i han estat, des de fa una dècada, veritables referents del ciclisme. Uns des dels boxs dels Camps Elisis, uns altres brillant en les clàssiques o també esforçant-se al servei d'un gran líder, han assolit un reconeixement que, si fem un paral·lelisme amb el futbol, potser no seria el de Messi o Cristiano però sí el de Rooney, Ribéry o Iniesta. Les seves cares

desencaixades en ple ascens o les seves postures aerodinàmiques en una contrarellotge han nodrit els telenotícies. Els seus cognoms s'han escrit amb guix a molts ports de muntanya. Però com que no es diuen Serra, Martí o Pallarols, molta gent desconeix que són veïns nostres. Arribats d'arreu del món, aquests i altres corredors fa temps que viuen a Girona, on es cou la seva carrera esportiva.

La punta de l'iceberg es deia Lance Armstrong. Els seus anys d'esplendor

Hi ha ben bé 40 ciclistes professionals establerts a Girona i rodalies. Cap d'ells és autòcton, però alguns fa més d'una dècada que viuen aquí

esportiva van coincidir amb la seva estada a Girona. Des que va tornar-se'n a Texas, però, s'ha fet més evident que aquell gran arbre ens tapava un bosc igualment ric i frondós. Fent un càlcul ràpid, Christian Vande Velde ens diu que hi ha ben bé 40 ciclistes professionals establerts a Girona i rodalies. Cap d'ells és autòcton, però alguns fa més d'una dècada que viuen aquí i comencen a criar-hi noves arrels.

Els pioners

Al web oficial de George Hincapie, històric escuder del millor Armstrong, la seva condició de gironí apareix en un lloc preferencial, al costat de les seves arrels novaiorqueses. Va arribar l'any 1997. Hincapie és un pioner, un dels primers ambaixadors del ciclisme internacional a Girona. És segurament el personatge clau en aquesta història, *ex aequo* amb Johnny Wertz, excorredor i

>> Un dels aspectes que més valoren els ciclistes americans de Girona és la tranquil·litat de les seves carreteres per fer els seus entrenaments diaris. Rocacorba és un dels ports que més vegades pugem per entrenar.

>> L'escocès David Millar (esquerra) és un ciclista que s'ha establert al Pla de l'Estany, i Michael Barry (a la dreta), ciclista canadenc, diu que possiblement quan finalitzi la seva carrera esportiva es quedarà a viure a Girona.

ara director esportiu del Garmin. «En Johnny va tenir la visió que aquest era un gran lloc per al ciclisme. Sense ell, no hauria vingut ningú més. I amb el temps han arribat molts altres corredors d'altres equips, alguns que ni tan sols el coneixen», explica Christian Vande Velde.

Johnny Weltz, danès, va establir-se a la Garrotxa l'any 1986, quan estava a l'equip Fagor. Va arribar seguint les passes del seu amic i ciclista Pere Muñoz. Ja era un veí més quan va adonar-se que aquest era un bon lloc per engegar el seu ambiciós projecte. Va posar-ne la primera pedra a final dels 90, en convidar uns quants ciclistes de procedències diverses (bàsicament nord-americans) a instal·lar-se en un piset al Barri Vell de Girona. «Per a un equip americà, tenir els ciclistes dispersos per Europa no funciona: són nanos de poc més de 20 anys i per a ells és un salt dur, cal estar a prop seu», explica Weltz. «És important tenir-los junts i que se sentin acollits, protegits i còmodes».

«Érem cinc *tius* vivint junts. Jo tenia 21 anys. Hi havia un polonès, dos

americans, més tard un danès... La gent anava canviant, allò era com un YMCA», recorda Christian Vande Velde, que reconeix que no va tenir alternativa: «En Johnny ens volia aquí i era l'única opció. Mai no hauria pogut fer una carrera seriosa si m'hagués quedat a Amèrica». No obstant això, el pis dels ciclistes li va quedar petit, especialment quan tots van començar a tenir xicota i no sabien on encabir-les. Com la majoria de corredors, quan va consolidar-se va buscar una casa als afores on viure en família i més tranquil·lament. Per a Johnny Weltz, aquest principi d'arrelament «fa que els corredors rendeixin més i que es retirin més tard que abans».

En el moment àlgid, també hi havia la finca del carrer de la Força on vivien, en pisos superposats, Lance Armstrong, Tyler Hamilton i Fred Rodríguez

A més d'aquest pis del Barri Vell, altres punts calents per a aquest ciclisme d'importació han estat el Bolet (on es va instal·lar una altra colònia) o l'hotel Històric, on han passat les primeres nits corredors més consolidats que volien emprendre una nova etapa a Girona. En el moment àlgid, també hi havia la finca del carrer de la Força on vivien, en pisos superposats, Lance Armstrong, Tyler Hamilton i Fred Rodríguez. Johnny Weltz ha estat l'instigador d'aquesta sobre població ciclista: a més de fer d'amfitrió, moltes vegades s'ha ocupat de buscar casa als corredors que arribaven, fins al punt que ja hi ha immobiliàries que li truquen quan tenen alguna vacant adient.

I és que Weltz és el director del Garmin però acapara molts més papers en el si de la comunitat ciclista internacional de Girona. És el patriarca d'una gran família. Com que els corredors, sovint acompanyats de la parella i els fills, viuen molt lluny de casa, tots es fan de família els uns als altres. Celebren junts les festes, s'aju-

den en el que calgui i comparteixen oci i aficions. I Weltz, especialment, té cura que tot rutlli i que tothom se senti a gust. Soluciona els petits problemes, que sovint no tenen res a veure amb el ciclisme, com per exemple quan va socórrer l'esposa de David Millar durant la gran nevada o quan es va fer càrrec dels tràmits de l'assegurança després que el germà de Levi Leipheimer, acabat d'arribar d'Amèrica, patís un lleu accident de cotxe. També prepara, en persona i a casa seva, costellades per als ciclistes que ha enviat a entrenar a Vallter. I és el seu enllaç amb la realitat gironina. Una anècdota: just després d'un Mundial, uns ciclistes que sortien de festa van beure una mica més del compte i els Mossos els van parar; en reconèixer-los, en lloc de multar-los els van enviar a dormir dient: «Demà ja li explicarem tot a en Johnny».

De les Gavarres a les Guilleries

«Bon clima, bon menjar i bones carreteres». Segons Johnny Weltz, aquestes són les raons que expliquen l'arribada massiva de ciclistes. «La mida de Gi-

>> El bisbalenc Joan Linares, un dels mecànics de l'equip, atenent un ciclista durant el transcurs de la passada Volta a Catalunya.

rona fa que la ciutat sigui ideal. No és tan gran com Barcelona i tampoc és un poble petit. A més, està apartada de la costa, on hi ha festa i distraccions i és difícil que el ciclista mantingui la concentració. Aquí hi ha bones carreteres, muntanya propera, bon clima, la gent no els molesta, hi ha un bon entorn social... També estan a prop dels aeroports de Girona, el Prat i Perpinyà».

Tots els ciclistes consultats corroboren aquesta teoria. Levi Leipheimer, que amb els seus podis a la Vuelta i al

«Bon clima, bon menjar i bones carreteres».
Segons Johnny Weltz, aquestes són les raons que expliquen l'arribada massiva de ciclistes

Tour és el corredor amb millor palmarès del pilot gironí, posa l'accent en el bon temps i en la presència d'altres compatriotes americans. Michael Barry destaca la tranquil·litat i la gastronomia. A l'escocès David Millar i a la seva dona els encanta la vida al camp, de manera que se senten com peix a l'aigua a Cornellà del Terri.

Entre els encants que tenen les comarques gironines per a un ciclista d'alt nivell sempre s'esmenten les carreteres tranquil·les i en bon estat, que són un luxe per a l'entrenament diari. «Quan fa un temps que ets aquí ja te les coneixes totes, perquè és el nostre hàbitat natural», explica Vande Velde. «Cada vegada les trobem en més bon estat, se n'han reasfaltat moltes i és més fàcil trobar-ne amb pocs cotxes per entrenar amb comoditat. A més, són paisatges agradats: Santa Pellaia, la Ganga... El que més m'agrada són les carreteres de la zona de Canet d'Adri, un terreny ondulat i amb Rocacorba al fons». A Levi Leipheimer li agrada pedalar per Sant Hilari, per les Gavarres i també per la costa, entre Sant Feliu i Tossa.

Garmin: un equip gironí de primera divisió

El pilot gironí és divers en nacionalitats i en mallots. Hi podem trobar americans, britànics, argentins, danesos o holandesos defensant els colors d'equips com Saxo Bank, BMC, Radio Shack, Rabobank, Sky o Cervelo. Entre tots aquests, però, destaca el Garmin, que té la base d'operacions europea a Girona.

A més d'una oficina al centre de la ciutat, tocant a la plaça del Vi, Garmin també disposa d'una nau industrial que fa alhora de taller i de magatzem. A primera vista sembla gran, però ja se'ls ha fet petita i en busquen una de nova. Allà treballen braç a braç mecànics arribats d'arreu del món amb altres de casa, com el bisbalenc Joan Linares. L'encarregat de posar-hi una mica d'ordre és Will Frishkorn, que combina aquesta feina amb la relació amb els patrocinadors de l'equip. Originari de Colorado i exciclista, reconeix que la vida de corredor és molt dura i que gaudeix més de la vida gironina des que va penjar la bici.

Aquesta nau és on es revisa i es prepara tot el material de l'equip abans de qualsevol cursa del calendari europeu. Un profà podria quedar enlluernat davant la gran quantitat de bicis que s'hi emmagatzemen, al costat de rodes i tot tipus de material. També hi veiem els vehicles que l'equip utilitza en els desplaçaments, com un camió i un autobús. I encara que s'estiguin disputant curses lluny de casa, a la base sempre hi ha mecànics disponibles per resoldre qualsevol problema que tingui un corredor de l'equip.

Malgrat que quasi tota la seva infraestructura és a Girona, Garmin encara no rep gaire suport de les institucions locals. Johnny Weltz considera que, si l'Administració fes una aposta important per l'equip, aquest es podria convertir en una gran escola de ciclisme i començar a fer pedrera, a l'estil d'equips holandesos com el Rabobank. Això permetria donar una dimensió social més gran al Garmin i alhora promoure la formació de corredors autòctons, aprofitant l'estructura i els coneixements d'un gran equip de categoria ProTour.

>> *Timmy Duggan, un jove gregari, a les escales de Sant Fèlix.*

>> *Christian Vande Velde, el líder de l'equip Garmin i un dels ciclistes americans que més anys fa que viuen a Girona.*

Trencant el cercle

«Disciplina, dieta, entrenament, repòs... El ciclisme és un esport on la mentalitat és tan important com l'esforç. Estar en harmonia amb tu mateix, amb la teva família i amb el teu entorn t'ajuda molt a rendir a la carretera. Però a la vida hi ha moltes més coses que la bicicleta», explica Christian Vande Velde. Un ciclista professional dedica entre sis i vuit hores diàries a l'entrenament, una jornada laboral completa. Però què fan aquests atletes en el seu temps lliure?

Molts d'ells dediquen el temps d'oci, especialment fora de temporada, a altres pràctiques esportives. Cozza practica el submarinisme a la Costa Brava. Leipheimer prefereix el golf, un esport que Vande Velde té mig avorrit («Només hi jugo quan ens visita el meu sogre») i en canvi prefereix el motocròs, que practica amb el seu amic Miki Arpa. També els encanta tot el que tingui a veure amb descobrir l'entorn.

Pel que fa a la vida social, sol girar sempre entorn del món ciclista, del qual afirma Vande Velde: «És tan petit que ens coneixem tots»

Pel que fa a la vida social, sol girar sempre entorn del món ciclista, del qual afirma Vande Velde: «És tan petit que ens coneixem tots». Leipheimer explica que és habitual que s'organitzi «alguna festa de tant en tant amb els americans de la ciutat», sovint amb la barbacoa de protagonista. A ell li costa especialment tenir tractes amb els autòctons, per la barrera idiomàtica, ja que només parla anglès. David Millar, en canvi, considera que és la concentració en la feina el que li ha impedit integrar-se, però confia obrir-se més a la gent d'aquí quan es retiri. Sigui com sigui, la majoria reconeix que té escassos lligams amb la resta de gironins.

Els qui han aconseguit trencar el cercle ciclista ho han fet, sobretot, a través dels fills. L'escolarització de les criatures els ha obert noves relacions. Explica Michael Barry: «Quan va venir la meua mare, anava per la Rambla amb el nen i no parava de presentar-li tots els coneguts que trobàvem; viure aquí de cop és molt familiar». Els nens també han portat a la casa dels ciclistes un idioma, el català, del qual la majoria només sabia alguna expressió puntual. I això no només gràcies a l'escola: quan venia a Girona, el fill gran d'Armstrong estava enganxat al *Club Super3*.

En el capítol de plaers, hi ha unanimitat. «És el millor lloc del món per menjar». Ho diu Christian Vande Velde, però tots ho subscriuen. I segueix: «M'agraden les coses senzilles on pots notar la qualitat dels ingredients. No hi ha res com un tros de bon pernil. O unes gambes de Palamós, o unes anxoves de l'Escala. O uns calçots! La setmana passada en vam fer, la meua dona els prepara al grill». A l'hora d'escollir un restaurant, surten dos noms recurrents: la Creperia Bretonne i L'Arcada. I a tots els encanten les tapes. Vande Velde també es declara fan de la fórmula del menú del dia. «Quan vaig arribar hi havia un restaurant a davant de casa on encara dinaves per 600 pessetes. Jo al·lucinava, perquè per aquell preu no era capaç ni de fer-me'l jo. Cada dia em tenien allà. Això no existeix a Amèrica!».

Una altra de les coses que aquests professionals del ciclisme valoren especialment de Girona és la manca de presió que hi han trobat. El cas més rellevant

>> Johny Weltz dirigint els seus ciclistes des del cotxe durant la passada Volta a Catalunya.

és el de Lance Armstrong, que l'hivern de 2001 va arribar a la ciutat amb dos *tours* a l'esquena. A Niça, on vivia fins llavors, la pressió s'havia fet insostenible. «Estava cansat que li remenessin cada dia les escombraries», comenta Vande Velde.

Un parèntesi o un punt de partida?

«La meua filla va néixer a la clínica Bofill... Comencem a tenir força lligams a Girona», diu Christian Vande Velde. «Però els lligams amb Amèrica són més forts. Potser si no tinguéssim fills passaríem més temps aquí, però els avis els volen veure i és més complicat arrelar-se a un lloc nou. Si faig un bon Tour, és habitual que em deixin tornar a casa i fer algunes curses allà». Girona, doncs, és el lloc de treball, un escenari que el dia a dia fa que t'estimis però, al cap i a la fi, circumstancial.

Per a molts d'aquests corredors, Girona serà tan sols el teló de fons d'una petita part (potser la més intensa) de la

seua vida. Amb més o menys rotunditat, quasi tots afirmen que se'n tornaran a casa un cop pengin la bicicleta. Leipheimer no deixa lloc a cap dubte. Vande Velde té ganes de mantenir la seva casa i venir-hi a passar les vacances, però no amaga que se'n tornarà cap a Illinois. El seu company Steven Cozza, que actualment viu tot l'any a Girona i només marxa per Nadal, també sospita que se'n tornarà a Califòrnia, tot i que diu que enyorarà aquest lloc.

Altres, en canvi, han clavats més fort les arrels. És el cas de David Millar, que té ganes de quedar-se a viure aquí un cop acabi la carrera. Després d'haver voltat món des de ben petit (fill de militar, va néixer a Malta i va créixer a Escòcia i a Hong Kong), ell i la seva família es troben a gust a Cornellà del Terri. La seva idea és quedar-se aquí, però és conscient que les coses poden canviar de cop. Més clar ho té encara el canadenc Michael Barry, que viu tot l'any a Girona: «Els meus fills ja són catalans i des que van a l'escola se senten més integrats. Fins i tot parlen català entre ells! Ens entristiria molt marxar i deixar bons amics i un bon ambient».

Marçal Lladó és periodista i productor musical.
Daniel Salvà és fotògraf i mestre.

Els nens han portat a la casa dels ciclistes un idioma, el català, del qual la majoria només sabia alguna expressió puntual